

2022

DEL 17 AL 26 DE JUNY

 CORPUS
de Sitges

 Ajuntament
de Sitges

CORPUS DE SITGES

FLORS I TRADICIÓ

Una forta remor de mar m'acompanya i m'ajuda
a produir aquesta imatge a mig camí entre
la fotografia i la pintura hiperrealista...

Joan Olivella

Sumari

- Salutació de l'alcaldeessa de Sitges, Aurora Carbonell → p.6
- Salutació del regidor de Tradicions i Festes, David Martínez → p.8
- Salutació del rector de la Parròquia, Mn. Josep Pausas → p.10
- Salutació de la Comissió de Corpus → p.12
- Salutació de la pregonera, Lúdia Gázquez → p.14
- L'autor de la imatge del Corpus, Joan Olivella → p.16
- El pendonista del penó de la Minerva, Joan Comas → p.18
- Si són flors, floriran, Joan Yll → p.20
- De converses amb responsables catifaires → p.22
- Drac Nostrum, catifa i altar del Cap de la Vila → p.24
- Deu anys de Pati Blau, Montse Curtiada → p.26
- De converses amb expositors de clavells → p.28
- Reneix la flor, reneix la festa, Eduard Tomás Sanahuja → p.30
- 6è Concurs de fotografies de Corpus a Instagram → p.32
- L'àlbum de cromos "El Corpus de Sitges, flors i tradició" → p.33
- Corpus 1922, Jordi Milà i Franco → p.34
- Espais Guarnits → p.38
- Xocolatada i activitat infantil: Super Bubbles → p.39
- Programa Oficial del Corpus 2022 → p.40
- Activitats i punts d'interès → p.44
- 82a Exposició Nacional de Clavells. Participants → p.46
- Catifes de flors. Participants → p.47
- 62è concurs d'ornamentació floral de balcons, finestres i façanes. Participants → p.48
- 1a Jornada de Corpus "El bestiar popular i l'Ou com Balla, elements de Corpus" → p.49
- Agraïments, col·laboracions → p.51
- Crèdits → p.53

Teixir amb flors

Sitgetanes i sitgetans,

L'arribada de la festa de Corpus, aquest any, és especialment il·lusionant. Ho és perquè serà la primera celebració del calendari local que tindrà lloc sense restriccions, en un escenari de plena normalitat. A més, el Corpus, com la primavera, és una explosió de color, d'olors i de creativitat plasmada en un art efímer i ben singular. Són precisament aquests valors, afegits a la tradició i al caràcter més propi de la festa, el que cada cop la fa estar més a prop de la declaració Patrimonial d'Interès Nacional. Ajuntament

i Comissió treballem plegades per assolir aquest objectiu que dotarà el Corpus de Sitges del reconeixement que mereix. Serà aviat, i això convertirà la vila en una de les poques localitats amb dues celebracions patrimonials, el Corpus i la Festa Major, en el seu imaginari festiu.

No podíem estar més satisfetes. L'escenari és idoni: recuperem la festa amb tota seva esplendor, després de dos anys de trasbalsos, i ho fem a les portes d'una declaració que servirà també per protegir el Corpus i els seus elements i actes fonamentals.

A la Comissió de Corpus, endavant valentes i valents! La comissió ha fet i fa una feina immensurable perquè Sitges gaudeixi de la celebració, no només en els actes més destacats, sinó també per mantenir i consolidar aquella xarxa més invisible que també fa el Corpus. Les persones que cultiven clavells a casa durant setmanes per a l'exposició; aquelles que guarneixen balcons i façanes florides que embelleixen els carrers; el veïnat dels trams de carrer que dissenyen i confeccionen les catifes, les escoles que confeccionen catifes amb la il·lusió dels més petits, i també persones que no pertanyen a cap carrer, però que no poden evitar apropar-se per col·laborar. Aquest és el valor intangible de la festa: les persones que la fan possible i que mantenen viva la tradició generació rere generació.

Joan Olivella, enhorabona per un cartell preciós, intens, carregat de llums i ombres, que ens ha aprofitat a una visió inèdita i molt

personal del Corpus. Vull fer extensives les felicitacions també a la pregonera del Corpus, Lúdia Gázquez, que tornarà a omplir els jardins d'El Retiro per declamar el convit a una festa que, reitero, rebem amb normalitat i amb més ganes que mai. També a la colla del Drac pel centenari de la fera foguera i per l'aperitiu dels actes de celebració dels 100 anys del Drac, plasmats en l'altar del Cap de la Vila.

Omplim els carrers aquests dies, teixim catifes amb flors, teixim una xarxa humana que és el cor de les nostres festes. Fem-ho donant la benvinguda a aquells que ens visiten i demostrant la capacitat d'acollida i integradora de la vila. Tenim totes les ganes.

Sitgetanes i sitgetans, turistes i visitants, gaudiu del Corpus!

Aurora Carbonell
Alcaldesa de Sitges

Un Corpus complet

Ja tornem a tenir la festivitat de Corpus aquí. Aquest any, serà del tot diferent, i ho serà perquè, després de dos anys, tornarem a gaudir-la tal com la coneixíem fins al 2019. Aquest any, la viurem amb moltes més ganes, ja que podrem celebrar-la del tot, amb la intensitat i la devoció que mereix. Després de tant temps reinventant-nos, hem de viure aquest Corpus, al màxim, acompanyats de les nostres famílies, amistats i persones conegudes.

35 carrers tornaran a fer catifes, que es convertiran en un pol d'atracció i admiració per locals, turistes i visitants, el diumenge de Corpus. Art efímer floral, creat i elaborat per una xarxa impagable de sitgetanes i sitgetans que participen en la confecció de les espectaculars i reconegudes catifes.

També podrem gaudir, durant els dies de Corpus, de l'Exposició Nacional de Clavells, que aquest any tornarà amb tota la seva esplendor, i que animem a tothom que la

visiti, ja que és una part molt important de la nostra Festa i és un goig poder veure que ben treballats i cuidats estan els clavells. I segueix més viu que mai, el tradicional Concurs de Balcons i Façanes, que ben segur farà enlairar més d'una mirada.

És un any especial perquè celebrem un aniversari ben important. El centenari del Drac de Sitges. I és precisament la seva colla l'encarregada de la catifa amb l'altar al Cap de la Vila. Fera foguera i litúrgia segur que generaran un escenari que no ens deixarà indiferents. A més a més, també aquest any se celebren dues efemèrides més, el 125 aniversari dels Gegants de la Vila i el centenari del Cabeçut Patufet.

Serà la primera festa popular que celebrarem normalment des de l'inici de la pandèmia, i això ens ha d'omplir d'orgull, d'esperança i d'il·lusió. Tornar a gaudir de les catifes que engalanaran els nostres carrers, dels balcons guarnits, de l'esperit que desprèn

aquesta festa tan antiga i amb tanta tradició. Fer-ho, a més, en plena normalitat. Serà emocionant veure les tres parelles de gegants, el Drac i l'Àliga en el recorregut tradicional, per primera vegada des que es va decretar l'estat d'alarma. Estic ben segur que compartim les ganes de tornar-los a veure.

Vull donar l'enhorabona molt especialment a la nova Comissió de Corpus, amb l'Eduard Tomàs al capdavant, la feina tan fantàstica que porten fent des que van acceptar la responsabilitat que comporta l'organització d'aquesta festivitat. Em consta que Sitges està al seu costat, i n'estic molt content i orgullós. M'agradaria transmetre, en nom propi i de l'Ajuntament, l'agraïment per fer prevaldre les nostres festes i tradicions de forma voluntària i altruista.

No em voldria deixar de donar les gràcies a tothom qui, d'alguna manera o altra, fa possible que la Festa del Corpus pugui ser una realitat.

Desitjo una molt bona festivitat de Corpus a les sitgetanes i sitgetans, i també a tothom que ens visiti durant aquests dies per gaudir d'aquesta tradició tan nostra.

Bon Corpus, Sitges.

David Martínez Lluís
Regidor de Tradicions i Festes

Corpus: adorem al senyor

L'Eucaristia és comunió amb Crist, confessió de la seva presència i, alhora, comunió amb els germans.

Cal rebre Crist per estar-hi units, en comunió; cal adorar Crist present en la reserva eucarística i cal acollir Crist en els germans, prioritàriament en els més necessitats...

Des de la renovació conciliar ens hem esforçat per cuidar les celebracions de l'Eucaristia, des de les possibilitats de

cada parròquia. I hem fet bé. És el gran tresor que tenim, deixat pel mateix Senyor, malgrat que alguns germans en la fe encara no n'hagin descobert la necessitat de participar-hi habitualment. Certament, s'ha aconseguit més participació i menys presència passiva.

Però potser no hem insistit prou a fomentar i facilitar l'adoració a Crist realment present en la reserva del sagrari o en les anomenades exposicions del Santíssim. Es poden escoltar raons pràctiques i, fins i tot, raons que alguns han qualificat de pastorals per no facilitar o afavorir aquestes pràctiques.

Entre les raons pràctiques podem esmentar el vandalisme, robatoris, pintades que han sofert algunes esglésies en els darrers temps... Per això, i perquè no s'acaba de trobar la manera d'assegurar que no passi res, els temples resten tancats moltes hores i no faciliten la visita al Santíssim.

Entre les anomenades raons pastorals, el fet de no proposar habitualment la pregària d'adoració davant del Santíssim no ve -penso-, d'una manca de fe en la presència del Senyor, sinó per una convicció difosa que aquesta pràctica ha de ser reservada a uns dies molt i molt especials. Potser també perquè alguns consideren que és una pràctica de pietat d'altres temps, tot i que caldria pensar el contrari, en la seva necessitat avui. Per raons precisament pastorals caldria fomentar la pregària davant del Santíssim. Permeteu-me una experiència personal en relació amb el Corpus. En una de les parròquies de les quals era rector, confeccionaven una

magnífica catifa de flors, però no era per passar-hi el Senyor, era per ser contemplada pels visitants. Quina llàstima, els vaig dir!. Per què no recuperem la processó, almenys un tram, per compensar el vostre treball i que la trepitgi Jesús? Així es va fer, per a alegria de molts.

La pregària d'adoració al Santíssim no és que la necessiti Jesucrist, sinó que som nosaltres els qui la necessitem.

Corpus ens fa viure, alhora, la presència de Jesús en els més necessitats i vulnerables, els qui van quedant a la cuneta de la vida i que cal rescatar.

El reconeixement de Crist en els germans amb necessitats, siguin les que siguin, està profundament unit al reconeixement de Crist en l'Eucaristia, on compartim el seu cos, el pa partit i repartit. Des de sempre s'ha vinculat Eucaristia i Caritat, comunió amb Crist i els germans.

A l'Església partim el pa i el repartim sobretot per mitjà de Càritas, de les seves accions i propostes. Tu, jo... som Càritas, malgrat que no hi treballem directament, però sí que ens cal contribuir generosament al seu sosteniment.

Corpus: adorem el Senyor, present en l'Eucaristia. Reconeguem-lo i acollim-lo en els germans!

Mn. Josep Pausas i Mas
Rector de la Parròquia

Comissió de Corpus

Quina satisfacció poder encetar aquest espai per donar-vos la benvinguda a la festivitat del Corpus d'enguany dient-vos que, per fi, després d'aquest impàs on hem viscut aquesta celebració de manera íntima i continguda, tornem a gaudir d'un Corpus amb la seva màxima esplendor. I és precisament recuperar la festa, després d'aquests dos anys de COVID-19, el que com a nova comissió ens proposem aquest any.

Som nou sitgetans i sitgetanes amb un tret en comú: l'estimació pel Corpus i, sobretot, per la vila de Sitges. Aquest comú denominador és el que ens ha motivat a treballar durant aquests darrers mesos per organitzar una nova edició d'aquesta celebració, una de les cites del calendari local que marquem en vermell. I, per això, entomem aquest 2022 amb la voluntat de tornar a il·luminar els carrers de colors, d'omplir tots els racons amb les aromes pròpies d'un gran jardí i de reviuere la tradició dels nostres avantpassats.

Corpus és sinònim de festa grossa. És veïnatge, col·laboració, entitats, escoles, imaginació, creativitat... Corpus és sinònim d'esclat d'alegria i il·lusió primaveral; és llum, una llum

mediterrània que ens guia a bon port: el Corpus de sempre, el Corpus de tots.

Compartim amb tots els sitgetans i sitgetanes l'entusiasme i les ganes per viure aquest esdeveniment màgic, que ens retorna a l'essència i a les experiències més personals i, a la vegada, les col·lectives.

I us animem a redescobrir el Corpus; a viure'l en cada un dels actes que trobareu en aquest programa. Unes propostes que hem preparat pensant en tots els sitgetans i sitgetanes, des dels més menuts part indispensable pel futur de la festa-, fins als més veterans i veteranes, perquè d'ells i elles aprenem el significat real de la celebració.

Perquè Sitges és Corpus i Corpus és Sitges. Gaudiu-lo!

Comissió del Corpus
de Sitges 2022

El Pregó del Clavell: Ofrena i convit a la festa

Quin goig escriure aquestes paraules! Després de dos anys amb una celebració del Corpus marcada pel pas implacable de la pandèmia, la festa torna a prendre els carrers. Els veïns tornaran a passar la nit i la matinada de diumenge de Corpus confeccionant les catifes que hauran dissenyat setmanes abans perquè llueixin impecables. I molts vilatans portem mesos cultivant els esqueixos dels clavells que presumiran del recent esclat de les poncelles amb els colors més variats, guarnint patis i jardins, balconades i finestres.

Tornarem a fruit d'una de les festes més esperades, estimades i lluminoses del calendari. I els visitants es tornaran a posar en filera per admirar les creacions de flors entapissant les llambordes de la vila; sentirem de nou les olors i els colors del clavell, la ginesta, la farigola, la flor de Sant Joan passejarem i veurem els balcons engalanats, l'exposició de clavells...

I és que, si del que es tracta és de rivalitzar en bellesa, hi ha cap festa més bonica que el Corpus Christi sitgetà?

Enguany, la magnífica comissió de Corpus, aquest equip de persones treballadores i deleroses de gaudir i fer-nos gaudir de la festa, m'han fet confiança. I aquesta humil servidora és l'encarregada d'escriure i dir el pregó. Res no em produeix més joia que oferir-vos aquest regal i convit a la festa. Pronunciaré el pregó del Clavell! Un acte que es va inaugurar l'any 1962 de la mà de l'escriptor Ignasi Agustí, l'aleshores president de l'Ateneu Barcelonès. Quin honor poder continuar-lo aquest 2022, 60 anys després de la primera vegada.

El poeta mallorquí Bartomeu Rosselló-Pòrcel, des de l'altra riba dels Països Catalans, en el seu poema 'Compliment a Mercedes' ja posava de relleu la bellesa de la flor més estimada i festejada durant el Corpus, la que compta amb el perfum més suau i deliciós: "Els clavells s'incendien, / per imitar-te, quan / tu passes per davant". El pregó del clavell ha de ser aquesta invitació a la bellesa més encesa de la festa a través de la paraula. Provarem de regalar-vos un clavell brillant i perfumat fet de mots.

Tot això en un any no només especial pel que sembla la recuperació de certa normalitat després dels temps més foscos de la pandèmia, sinó que també és especial per les efemèrides d'elements imprescindibles de la cultura de la vila: el 150 aniversari del Retiro, els 100 aniversari del Drac de Sitges, els 125 anys de la comissió de dones que va vetllar per la construcció dels Gegants de la Vila i els 100 anys del capgròs del Patufet, tots protagonistes del Corpus indiscutibles.

No oblidem l'origen religiós de la festa, que rendeix culte a la Sagrada forma, al sagrament de l'Eucaristia. Diu la dita: Brillen com el sol en migdia, / tres dijous tots els anys: / el de l'Ascensió, el del Corpus, / i el primer, que és Dijous Sant. És, per tant, una festa d'art i espiritualitat que troba la seva font inspiració màxima en la natura. Celebrem també el zenit de la primavera, del punt màxim de bellesa de la floració, en definitiva, de l'apogeu de la llum. Una llum que enguany veiem renéixer.

Passegem pels nostres carrers, recuperem la il·lusió, la fantasia, les aromes i l'alegria d'una de les festivitats religioses i populars més belles i estimades. Endinsem-nos de nou en els plecs i el perfum dels pètals del clavell, dibuixem amb la flor el terra del nostre Sitges, celebrem la vida en tota la seva esplendor! Benvinguts al Corpus de Sitges 2022!

Lídia Gázquez
Pregonera del Corpus de Sitges 2022

Llum en temps de foscor

La llum és encara més important per la fotografia que per la pintura. En ella, el fotògraf troba un recurs d'un valor incalculable, l'element decisiu per la configuració de la seva obra.

Quan la Comisió em va proposar de fer la imatge del Corpus d'enguany, intuïtivament vaig pensar en la aleshores remota possibilitat de veure la llum al final de la pandèmia. Alguna cosa dins meu em deia que cap a la primavera estaríem molt millor i que havia de projectar aquestes esperances en una imatge. Aquesta llum que s'escola dins d'una cambra fosca, confinada, amb evidents aires mediterranis, ha estat el cru testimoni de la realitat que ens ha tocat viure aquests darrers dos anys.

Seguint aquesta filosofia positiva, he volgut il·lustrar aquest canvi d'estat fent entrar llum al nostre interior. Aquest és el missatge optimista que volia transmetre amb aquesta fotografia.

Tècnicament, aquesta fotografia ha estat feta amb una càmera de mig format; Hasselblad. Combinant pel·lícula en blanc i negre i un suport digital. Analògic pel cartell i color per la portada del programa, respectant el format quadrat en 6X6.

Agrair a la Comissió per donar-me aquesta oportunitat, única. Ha estat tot un honor.

Joan Olivella
Artista del Cartell de Corpus del 2022

Joan Comas, pendonista del Corpus 2022

Per l'exposició de clavells, pel Corpus i per Sitges, el que faci falta.

És difícil parlar de l'Exposició Nacional de Clavells i que a la conversa no aparegui el nom de Joan Comas. Aquest sitgetà, de la ja desapareguda Sínia Robert, és tot un referent del cultiu del clavell a la vila, i és un dels noms propis de l'Exposició.

La seva vinculació amb els clavells ve de molt lluny. De fet, una de les persones que feia temps que l'animava a participar era la Rosa Andreu. I, amb només quinze anys, en una de les seves visites a la Sínia Dionísia per anar a comprar vinagre, va veure un dels clavells que tenia la llavors expositora, la senyora Montserrat. Enamorat com es va quedar d'un clavell ben gros i ben sa, la Montserrat li va regalar, i allí va començar la llarga trajectòria

com a expositor i cultivador de clavells, tots de llavor. Primer, va començar a cultivar-ne juntament amb la seva germana, però, un cop ella es va casar, va decidir presentar-se sol. Com recorda, "ens vam partir els premis que havíem guanyat fins aleshores, i vaig continuar endavant jo sol". De tot plegat, en fa quaranta-set anys, que es diu aviat; quaranta-set anys de vinculació amb el clavell.

Només cal escoltar amb atenció quan en Joan parla dels seus clavells. Ho fa amb devoció, com qui parla dels fills; ho fa amb passió, perquè com ell confessa, "ho porto a la sang, i per l'Exposició de Clavells, pel Corpus i per Sitges, el que faci falta". En Joan s'ha dedicat en cos i ànima a mantenir viva aquesta tradició, una que en un moment va veure perillar la seva continuïtat, i que gràcies a la seva empenta, i amb el suport d'aleshores la presidenta de la Comissió, Montse Curtiada, es va poder revertir. Van treballar de valent per aconseguir crear el viver dels clavells dins de les instal·lacions de l'Hospital Sant Joan Baptista, un espai que va ajudar a impulsar de nou el cultiu del clavell i va propiciar que més sitgetans i sitgetanes es convertissin en expositors. Ara, també hi ha el viver de Santa Bàrbara, un altre emplaçament que durant tot l'any està en funcionament.

Precisament, per a molts d'aquests expositors més novells, participants de l'Exposició, que enguany arriba a la seva 82a edició, en Joan Comas és el MESTRE. D'ell han rebut el seu coneixement, els seus consells, i han après de la seva estima i, sobretot, de la seva dedicació cap a aquesta flor i cap a la festa del Corpus. Perquè dedicació és la paraula clau per a tot expositor. I és que el cultiu del clavell és una feina de constància, una tasca de dotze mesos, que hom s'hi ha de bolcar perquè es vegin els resultats: aquests clavells ben sans i de tots colors i xispejats, que tots els sitgetans, sitgetanes i visitants poden gaudir durant la mostra.

Amb la veu clara, en Joan emfatitza el valor de l'Exposició dins la festa i també de l'esforç de cada un dels expositors, "una implicació que cal que es correspongui també amb els premis que s'atorguen". Guardons dels quals en Joan n'és posseïdor de molts i ben diferents; primers i segons premis i també obsequis al millor clavell.

Així mateix, la seva àmplia experiència li ha permès veure l'evolució de l'Exposició Nacional de Clavells; com en alguns aspectes s'ha anat a més i en d'altres, ha anat a menys. En Joan recorda que abans es feia l'enyorat Ball del Clavell, una trobada molt maca que amb els anys va anar perdent participació. I també recorda que anys enrere hi havia molta més varietat de clavells que ara. "Hi havia hagut, fins i tot, un clavell del Barça", comenta "i més rivalitat entre els expositors, fins el punt d'enfadar-se si no rebien el premi esperat i no participar més a l'Exposició", explica. Mil i una anècdotes viscudes i compartides entre cossis de clavells, ferros i moltes estones regant i cuidant els clavells.

Aquest 2022, el Corpus d'en Joan serà un xic diferent, perquè no només el gaudirà com un expositor més, sinó com a pendonista. Com la persona escollida per a representar-nos a tots, portant el penó de la Confraria de la Minerva, acompanyat dels seus cordonistes, durant la processó del Santíssim Sagrament. Una proposta que "significa molt per a mi", diu i que "estic molt agraït i molt content perquè no m'ho esperava pas".

Segur que serà un any que en Joan no oblidarà mai i que serà el millor premi de Corpus, un regal per tota la seva vida dedicada al món del clavell.

Laura Gómez III
Membre de la Comissió de Corpus

Si són flors, floriran

La Cobla Catalana dels Sons Essencials, dirigida pel músic i polifacètic creador, Marcel Casellas, va presentar un treball discogràfic, al qual li va posar per nom: Si són flors, floriran. On s'hi apleguen diferents cançons sobre la terra, l'amor, el compromís i l'actualitat. Reprodueixo les estrofes d'una de les lletres: ...Són les coses petites, / una tija brotant. / És la veu de la terra, / si són flors, floriran...

La terra, aquesta massa productiva, sota la qual hi germina la llavor que hi hem plantat, o altres que hi creixen soles. Com les bardisses de flor blanca, també conegudes per flor de perdiu. Que amb el seu esquitx de blanc, junt amb la florida de l'atmetller i de la mimosa, són les més primerenques de totes, mentre es trenca la monotonia dels mesos d'hivern.

A redós de la tradició sitgetana, aquells esqueixos de clavells, que van oferir els integrants de la Comissió de la festivitat del Corpus, amb l'Eduard Tomàs al capdavant, han estat plantats amb molta cura i estima. Després, la fertilitat de la terra i els mims que els hi ha dedicat la gent de casa nostra, els ha fet créixer fins a florir. Una florida que no s'ha aturat malgrat els efectes que, malauradament, la pandèmia ha causat en les persones. Perquè la natura es meticulosa i res desbarata el desenvolupament i les transformacions que experimenta. Poder tornar a anunciar una nova festivitat de Corpus, amb tots els ingredients de sitgetanisme que l'acompanya, barrejats amb les flors que cobriran els terres dels carrers, juntament amb l'exposició de clavells, l'ornamentació floral de balcons i façanes, com estàvem

acostumats a celebrar-ho, després de tot el que hem passat, té un significat especial i un gran motiu de satisfacció i admiració pels qui ho fan possible. Perquè com s'acostuma a dir: hem retornat de mort a vida. I les flors han esperat aquest moment per alegrar-la.

Tornem, amb renovades il·lusions, a la festivitat del Corpus, quan farà just una setmana, allà a l'ermita de la Trinitat, ens hem retrobat amb les olors i les fragàncies de les flors boscanes. Com la de la flor de Sant Joan, un flaire tan de casa nostra. I que ve a ésser com l'anunci d'aquestes vigílies tan excepcionals, després de molts dies de no poder olorar els variats perfums que ens ofereix la primavera, amb tota la seva intensitat, degut a portar les mascaretes que ens ho impediën.

Mentre tot això passava, havíem expandit la llavor i ella, la terra, ha fet la resta. I les persones que estimen la tradició han treballat per a que la festa del Corpus sigui la candidata a ser declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional. Davant de tants bons posicionaments per aconseguir-ho i d'aquesta puntual i generosa florida, es fa evident el que tots ja sabíem: si són flors, floriran.

Joan Yll Martínez
Cronista Oficial de la Vila

De converses amb
responsables catifaires...

El Corpus fa poble

La Marta Ferret i l'Aleth Font s'estrenen enguany com a responsables de la catifa del carrer Santiago Rusiñol. Amb elles hem volgut conversar sobre el Corpus d'enguany i sobre el fet de fer catifes. I ho hem fet, també, acompanyades de la Marta Hernando, que porta un grapat d'anys com a responsable de la catifa de l'Escola Pia de Sitges.

Què ha de tenir una bona catifa de Corpus?

Sobre aquesta pregunta, la Marta Hernando no dubta, i per a ella no hi pot faltar la quantitat de flors, "s'ha de veure ben atapeïda i ben maca". Ara bé, per la Marta Ferret i l'Aleth Font el que és imprescindible per a una bona catifa és la gent, són les mans que la confeccionen, perquè "al final si tens més o menys flor, acabes posant més pellofa o retalles pels costats, però sense gent és difícil fer-la". De fet, la catifa del carrer Santiago Rusiñol és una de les més característiques perquè és la darrera que s'acaba. Tot i que són el veïnat i les amistats d'aquest qui la realitzen, sempre s'hi afegeixen persones d'altres catifes, que ja han acabat, per

donar un cop de mà. És per això que és una catifa singular.

Dibuix artístic o sanefa geomètrica?

Si plantegem la dicotomia de dibuix artístic o sanefa per a les catifes, totes tres ho tenen clar: tot depèn del tipus i mida de la catifa. No és el mateix la del Santiago Rusiñol que és més gran i sobretot més llarga, que la de l'Escola Pia, que és més quadrada. Aquesta darrera sempre es fa seguint un dibuix artístic perquè, tal com explica la Marta, "són els mateixos alumnes qui fan els dibuixos; fan comandaments de la Play, astronautes, maduixes... no han fet quasi mai una sanefa", ara bé, "a mi m'agrada molt la sanefa geomètrica del carrer Santiago Rusiñol". Per la seva banda, la Marta F. i l'Aleth comenten que precisament per com és el carrer, "sempre optem per una sanefa geomètrica, no massa complexa, i amb continuïtat perquè així ja s'aconsegueix aquest efecte", i afegeixen "que no es podria fer d'alta manera".

L'organització del tram:

En el cas del col·lectiu de veïns, són els responsables del tram, enguany la Marta i l'Aleth, qui fan tota la feina de preparació prèvia, però "quan arriba el dissabte a la nit, és la meua iaia i les veïnes de tota la vida les que organitzen", diu l'Aleth. De fet, és un tram "que surt sol", afegeix la Marta F.

Un xic diferent és l'organització de la catifa de l'Escola Pia. "Corpus és una tradició molt maca i que tothom espera i tothom vol participar", per tant, no ens és complicat trobar famílies que s'impliquin; "principalment el que fem és una primera crida dissabte per tallar flor i hi participen molts infants amb les seves famílies; fem una segona crida per recollir

altres tipus de flors, com les closques d'alguns arbres i després l'endemà al matí, a partir de les vuit del matí, ve qui vol i els hi donem l'esmorzar. La veritat és que és molt guay i Corpus va cada any a més", exposa la Marta Hernando.

Amb més tipus de flors o els quatre colors de clavell, pellofa i gespa?

"En el nostre cas és inviable", afirmen amb rotunditat la Marta F. i l'Aleth quan se'ls pregunta si s'hauria d'incloure més tipus d'espècies florals a les catifes o fer-les només amb clavells dels quatre colors, pellofa i gespa. La veritat és que aquí, en aquesta qüestió, també torna a entrar en joc les característiques de la catifa i sobretot del col·lectiu que la fa. "Estem parlant d'unes quantitats molt grans de flor i per això, al carrer Santiago Rusiñol és impensable", afegeix la Marta Ferret. En el cas de la catifa escolar, la Marta Hernando comenta que a vegades han optat per posar buguenví·lia, però que sovint se centren en els quatre colors de clavell, la gespa i la pellofa.

El Corpus 2022, costarà a què la gent faci catifa o hi haurà un boom:

Totes tres creuen que hi haurà un boom, que la gent té moltíssimes ganes de Corpus, de no quedar-se a casa sinó de fer coses i de sortir al carrer, per tant, serà un Corpus, almenys segons els seus pronòstics, on no es patirà per falta de mans.

I a la gent que no ha participat mai, què se'ls hi podria dir?

"A les famílies, els hi diria" -diu la Marta-, "que participin perquè és una activitat molt xula i diferent d'altres que es puguin fer en família i és molt bonic. El Corpus és una cosa que enganxa molt". Ara bé, pot semblar a vegades, i així també estan d'acord totes

tres, que sembla que el fet de fer catifa és una activitat tancada, i sàpiga la gent que no és així, que és una activitat oberta a totes les edats i a tothom qui vulgui col·laborar. "La nostra catifa és precisament així, que està oberta a tothom i penso que s'ha de provar, que l'ambient de carrer es nota", diu la Marta Ferret. De fet, "en el Corpus es fa poble", coincideixen les tres.

I un desig per aquest Corpus 2022:

Que no ploqui, riuen les tres. "Que la gent gaudeixi molt, que sortirà tot molt bé", conclou la Marta Hernando.

↑

D'esquerra a dreta:
Marta Ferret, Aleth Font, Marta Hernando
i Laura Gómez.

Drac Nostrum

No comença al Cap de la vila, però és aquí on es fa gran.

Durant molts anys, exactament 100, ha estès el pànic i a la vegada ha fet brotar la tendresa dels que l'estimen. Foc i mar, por i valentia, verd, blau... guapo, però lleig. La nostra Fera Foguera sempre ha generat dubtes, però només hi ha una cosa clara: El Drac és de Sitges, i Sitges és del Drac.

Com un germà gran a qui se li té por, però t'ensenya, enguany li rendim homenatge de la manera més floral possible. El nostre Drac compleix 100 anys i reposarà durant unes hores a la plaça on més li agrada estar. On se sent bé, on li criden que no passarà i passa, on la gent el veu en la seva màxima esplendor. És allà on molts el veuen per primera vegada, on l'esperen, i és allà on gira i gira sense miraments ni cura. I és allà on estarà envoltat de flors i tradició; pel seu poble i pels que el vulguin conèixer. Vigileu, que no té amo ni guia i és un drac molt furiós. No li doneu l'esquena, no us despisteu, perquè quan menys t'ho esperis, t'ha enxampat.

En cent anys ha vist passar moltes coses: guerres, crisis, pandèmies, obres, canvis... i tot i estar una mica envellit, segueix llest i a punt per espantar i protegir el poble. Gràcies als que han tingut cura d'ell i l'han acompanyat que, com el temps, passen i ja no estan entre nosaltres, però tots tenen un petit forat entre les fustes del seu interior. Només s'ha d'aixecar el cap quan ets a dins per adonar-te que el nostre Drac, no és un Drac qualsevol, és una obra d'art amb molta història que llença foc. I per això

encapçalarà la nostra catifa, amb la seva mirada de gat i la seva cua de peix.

Va arribar per mar, és com comença tot, és com va néixer Sitges també. Què seria de la nostra bella Vila sense el mar, què seria el Drac sense Sitges, i què seria el Drac sense el mar. Tots i cadascun dels sitgetans tenim un trosset de Drac dins, de la mateixa manera que portem el mar, que tant ens ha donat. Si no haguéssim tingut cura del Drac, no hauríem tingut Drac, així que si no tenim cura del mar, no el tindrem en un futur cada cop més proper.

Portem mar, portem terra, portem treball, portem aire, però sobretot portem Mediterrani, que com tots i totes sabem, és nostre. Perquè és Mare Nostrum, una qualificació familiar que no se li dona a cap mar ni oceà. Sitges també té el seu Drac, és seu, és nostre, és familiar i proper, diferent i especial. No té res a veure amb els altres dracs de Catalunya, ni amb els del món, perquè sí, el nostre té cara de bon jan, fins i tot de còmic, però és que a Sitges som així, diferents i especials, com ens agrada i com volem, lliures i gentils. Així és, és el nostre Drac, podríem dir-li Drac Nostrum i no ens equivocariem. Perquè fa molt temps em van dir: però és que el Drac és el Drac, símbol de molts elements, fixació de molts nens i nenes, record de molta gent gran.

Sabem com va començar, sabem com li va anar i d'on va venir: del mar al foc però, i ara? Del foc a l'aire? Del foc al mar altra vegada? El temps dirà, mentre li queden moltes batalles

per lidiar i els que l'acompanyem no només en tenim ganes i el sentim amb intensitat, sinó que les noves generacions, bombardejades i cegades amb infinitat de canvis, també ens segueixen, ens acompanyen i ens garanteixen la continuïtat, gràcies al fet que les tradicions es transmeten amb afecte i amb escalf de família, com el Corpus, festa de color que marca i ens deixa a les portes de l'estiu, dies que brillen les flors i canten els ocells, preparats per a complir anys amb la nostra millor cara, preparats per Festa Major, on el foc regnarà sobre la llum i on la pólvora envairà l'olor de gespa, a dalt i a baix, flors i foc, sempre escollint. Però el Drac, el Drac no s'escull, el Drac és Drac.

Un portador

Deu anys de Pati Blau

Diuen que l'únic referent que ens permet afirmar la tradicionalitat d'una festa és la ritualització mantinguda de forma repetitiva. A Casa nostra, ja fa deu anys que el petit Pati Blau queda ornamentat durant la celebració de la festivitat del Corpus Christi, per tant, la podem començar a considerar una tradició. I avui dia, ja anem a visitar el Pati Blau com qui va a veure l'altar del Cap de la Vila, com qui pregunta qui fa el pregó o qui ha fet el cartell de Corpus.

Deu anys que artistes i col·lectius han tingut cura de la decoració amb molta sensibilitat, i amb la gràcia de fer un espai que convida a admirar-lo. La primera Comissió de Corpus creada l'any 2010 on vaig gaudir de presidir-la, vàrem tenir idea de guarnir uns quants patis del barri antic, entre ells el Pati Blau, l'únic que ha perdurat durant aquests anys.

Ens haguera agradat que al cap de deu anys, més patis haguessin obert portes, així algun dia es podria fer un recorregut de patis blaus, blancs, enrajolats, i enreixats. Als

de Sitges ens agrada el blau i des de dalt del campanar, no es pot veure cap Pati Blau, però sí un munt de terrats blaus, plens de geranis, buguenvílies, safaretjos, roba estesa...

"Tes noies tenen ulls negres, tes cases tenen ulls blaus..." Com diu Madrigal a Sitges.

Les plantes, les flors, el pou, la taula de fusta, la capelleta amb la verge, l'ombra, el sol solet, finestres i balcones, escales i barana de ferro, i les parets blanques i blaves, el Pati Blau té de tot, fins i tot l'hora blava. Decorar un pati que per si mateix ja està decorat, i que no li falta de res per ser pati, té el seu mèrit, i més si la decoració va a càrrec d'artistes.

Durant aquests deu anys, que hi han participat han sabut treure el millor de cada racó. El decorador Fernando de Lorenzo va ser qui es va estrenar tot aconseguint un ambient màgic, Nacho Ruíz i després Joan Roca el van omplir de sensibilitat, igual que Joan Serra, les Senyores del Ram de tot l'any juntament amb en Javi Quintanilla i en Francesc Parra, van omplir el Pati Blau de clavells vermells, com ho varen fer quan van omplir el furgó de tren amb el fèretre de Rusiñol camí de Montjuïc. Kizuna Art floral va portar la calma al pati amb el soroll de l'aigua, el Cercle Artístic de Sitges amb els quadres de natures mortes de clavells frescos van omplir el pati de llum i de color. I recordem les taques de clavells vermells de l'artista Núria Corretge, i l'Àngel Lorenzo inspirant-se en el Palau de Maricel. Tots ells van portar al Pati Blau una part de l'esperit del Cau Ferrat.

Tot l'equip que vàrem formar la primera Comissió de Corpus estem contents dels deu anys de la decoració del Pati Blau i també

agraïts, perquè tant la Comissió de la Núria Amigó com de l'Angelina Salesas han treballat per aconseguir que sigui tradició la visita al Pati Blau el dia de Corpus. I esperem que dintre de dos anys també sigui tradició la presència del Drac i l'Àliga a la processó de Corpus, iniciativa també d'aquesta Comissió, que va agafar la festa per espolsar les flors a l'aire i tots els carrers s'omplissin de colors i olors per seguir amb aquesta moixiganga on la primavera ens recorda que entrem a l'estiu. Fem la festa gran, fem la festa viva, fem tradició i sobretot fem poble.

I aquest any la nova Comissió de Corpus ha tingut el detall de proposar l'ornamentació del Pati Blau a un equip de gent que sent una gran admiració per al Pati Blau i pel que representa i va representar per l'artista Santiago Rusiñol, qui el donar a conèixer en dues de les seves passions, la pintura i la literatura. Aquest any serem els treballadors dels Museus de Sitges qui tindrem cura que el Pati Blau sigui un pati viu, que convidi a entrar, amb l'olor de la clavellina i la frescor de llençols estesos al sol, i essències de trementines, on el pintor banyà els seus pinzells amb els pigments, ara el blau de Prússia, una mica de blau magenta i barreja de blanc titani, amb els sienes i els verds, a la paleta, sense oblidar el blau ultramar per aconseguir el color del Pati Blau, el blau de Sitges.

Montse Curtiada
Presidenta Comissió De Corpus 2010-13

"L'escena passa en un pati de la costa catalana. El pati és tot blau. Al fons a la dreta, set o vuit esglaons pintats de blau, portant a una porteta; al costat una finestra, a l'alçada de la porta. Al mig la gran paret blava, amb molts testos i olles de flors a baix, posades sobre bancals, destacant-se sobre del blau; al damunt tarongers que, sumortant la paret, destaquen sobre'l cel. A la dreta del fons, un portal, amb un arc d'entrada que dongui a la porta del carrer, que és oberta i es veu el mar. A la dreta de l'espectador, un pou blau, una porteta i una enredadera, i a l'esquerra una capella amb la Puríssima, dues cortines blanques i uns esgraons per a posar-hi gerros de flors. Es al matí del mes de Maria i toca'l sol a l'escala i a la capella."

Santiago Rusiñol. El Pati Blau.
Idi·lli dramàtic en dos actes.

De converses amb
expositors de clavells...

“Ser expositor de clavells significa mantenir una tradició”

Sovint només ens quedem amb el resultat: els centenars de clavells florits, sans i ben forts que veiem a l'Exposició Nacional de Clavells. Però per arribar fins aquest punt, els expositors han de treballar de valent, durant tot l'any, en el cultiu d'aquesta flor: la flor del Corpus de Sitges. Amb l'Anna Garriga, de les Noies del Garraf, i en Joan Ortiz, expositors de clavells, hem parlat sobre el cultiu d'aquesta espècie floral i de l'Exposició.

Per què ser un expositor de clavells?

Per a l'Anna Garriga està molt clar. Ser un expositor significa mantenir una tradició, així de senzill i curt. En el mateix sentit opina en Joan Ortiz, que comenta que ser expositor de clavells "és una cosa que està molt arrelada, des de fa més de vuitanta anys, i és molt bonic que es mantingui una tradició durant tants anys i que es mantingui viva i, si pot ser, cada any que hi hagi més expositors."

Es coneix poc la tasca del cultiu del clavell?

Davant d'aquesta qüestió, l'Anna exposa que "fins que no està dins, fins que no ets expositor, no et fas a la idea i no coneixes la feina que hi ha durant tot un any i, a més a més, com que la festa va variant de dates, la mateixa fórmula de cultiu d'un any, no serveix per a l'altre, i tot depèn de quan cau Corpus, que has d'anar jugant i que influeix en el cultiu del clavell."

Per la seva banda, en Joan també coincideix amb l'Anna que la gent es poc conscient de la feina dels expositors. "Quan entren en els Jardins del Retiro, diuen" -oh que maco, quins clavells!-, "però en realitat desconeixen la feina dels dotze mesos a l'any dels expositors que volen mantenir la planta d'un any per un altre", perquè com ens recorda en Joan, no tots els expositors mantenen els clavells d'una edició a una altra. La veritat és que "si mantens un clavell durant tot l'any i el podes en el moment just, el clavell que el primer any et va donar 6 o 7 clavells, o l'edició següent te'n pot donar el doble, i el resultat és molt més satisfactori", ens diu en Joan, "i això, la gent no ho sap".

Per això, tots dos valoren la dedicació de tot un any d'alguns expositors, una tasca que com afirma l'Anna "és una feina que es fa sol", a diferència de la confecció de les catifes florals que "és més de col·laboració". I, en Joan, també posa l'accent en què "ser expositor té un cost, s'ha de fer una inversió, perquè a banda dels esqueixos que proporciona l'ajuntament, l'expositor ha de comprar els cossis, la terra, l'adob, els productes per evitar les plagues..."

Què s'hauria de fer per donar-li més difusió a la tasca dels expositors i a l'Exposició?

Aquesta qüestió és complicada de contestar, com ens comenta en Joan, perquè és difícil fer conèixer aquesta tasca durant els dotze mesos que dura el procés. L'Anna diu, que durant la seva etapa, a la Comissió es va tenir la idea de com que el viver principal de clavells estava a l'Hospital, es fessin unes visites guiades, conjuntament amb les que es fan quan s'explica la malvasia, per exemple.

D'altra banda, en Joan afirma que s'ha fet una tasca intensa de difusió a través dels centres educatius de la vila, però que "és molt difícil que tingui continuïtat, perquè moltes vegades és un projecte de curs i l'any següent els nens o nenes que han cultivat el clavell, ja no segueixen, a no ser que des de casa, també es fomenti el cultiu". "El treball de difusió a les escoles, no és de difusió del cultiu de clavell, sinó d'inculcar-los l'estima cap a la festa del Corpus", afirma en Joan.

Relleu generacional... perquè perduri l'Exposició

Tots dos estan d'acord que en el cultiu del clavell es necessita dedicació, i és complicat que la gent més jove s'iniciï. "És una afició de jubilats", diuen tots dos, ja que quan "tens responsabilitats, no pots dedicar-hi tant el temps que cal."

I, "el fet de poder cultivar a casa els clavells o haver de desplaçar-se també influeix a l'hora de ser expositor", recorda l'Anna, que també llança la idea que per tenir relleu generacional, un grup de persones podria cultivar conjuntament una o dues col·leccions. "No és el mateix, cultivar 10 clavells que 30 que són els d'una col·lecció", això potser facilitaria el fet d'iniciar-se en aquesta tradició. Una idea que a en Joan no veu clara, perquè "evidentment les condicions d'una casa o una altra poden variar i influir en el resultat final dels clavells."

Sigui com sigui, tots dos posen èmfasi en el fet que cultivar clavells és dedicació i que és una satisfacció i un orgull veure'n el resultat a l'Exposició, una mostra que segueix ben viva, perquè el col·lectiu d'expositors, que han esdevingut una família, amb la qual comparteixen secrets i ajuda mútua, hi posen tota la seva ànima. Aquest 2022, el desig compartit de l'Anna i en Joan és que tots els sitgetans i les sitgetanes puguem gaudir d'una bona Exposició Nacional de Clavells, així com un Corpus ja recuperat després d'aquests dos anys de pandèmia.

Reneix la flor, reneix la festa

Després d'una primavera de creixement constant, arriba Corpus i finalment esclaten les poncelles dels clavells; durant l'estiu, ben hidratats, continuen florint i seguiran així fins a primers de novembre, quan amb l'arribada de la lluna plena, aquelles tiges altes amb clavells ofenosos, sortint de mates ben espesses, s'hauran de tallar i retallar, quedant un insignificant record de què eren, just sobresortint per dalt de la terra. La poda, que farà inservibles aquelles primeres tiges, suposarà que durant un llarg hivern, comencin a poc a poc a rebrotar-ne de noves a partir de les antigues, i apropant-se la primavera, el que semblava condemnat a desaparèixer, començarà a rebrotar més vigorós que abans, i dia a dia, mes a mes, les tiges pujaran ben fortes i amb més gruix que les primeres, brotant i florint els clavells a l'arribada d'un nou Corpus. Aquest procés, gairebé màgic, és gràcies a que tot i la poda, les arrels seguien allà, a sota, invisibles però ben arrelades a la terra, acumulant força i energia, per fer renèixer els clavells més forts i macos que mai.

Com els clavells, la festa i la societat, patíem una forta poda a l'hivern del 2020, una pandèmia que ni els més grans havien viscut mai abans, que ens tancava a casa i feia que el Corpus 2020 semblés quedar en no res, ben petit, però que passant els mesos del confinament,

començava a poc a poc a brotar-ne l'esperança, i el poble de Sitges responia, confeccionant flors de paper si no en tindríem de reals, fent enamades entre veïns per tenir catifes voladores si no podrien trepitjar-se, i al darrer moment una gran catifa davant l'església, per a una curta però sentida processó, que ens deia, que sí, que la festa rebrotava.

Pel Corpus del 2021, entre onades, restriccions i vacunes, la festa continuava creixent, sòlida i amb força, innovant i amb esperança, sortien els gegants, drac i àliga, construint una nova imatge per la història, 5 grans catifes amb la imatgeria plantada al bell mig. I les gralles amb el toc de processó, ens tornaven a posar la pell de gallina mentre es trepitjaven les catifes, amb la mirada cap a l'horitzó del Baluard, que ens deia que l'any que ve la festa renaixia.

I aquí ens trobem, amb un Corpus 2022, que serà la primera festa recuperada al 100%, que no serà igual, perquè encara serà millor, perquè com els clavells, durant tot aquest temps de fosc, les arrels de la festa estaven allà, creixent i arrelant encara més fort al cor dels sitgetans. I així, avui, tornem a celebrar el nostre Corpus, el que estimem i fem créixer i que tot i la poda, torna a estar aquí, més esplendorós i sentit.

Gràcies poble de Sitges, per cuidar i mimar la festa durant aquests temps difícils, perquè ara, ens toca gaudir-la més que mai.

Eduard Tomás Sanahuja
President de la Comissió del Corpus de Sitges

6è Concurs de Fotografies del Corpus a Instagram

Per participar-hi:

Des del 17 al 20 de Juny, etiqueteu les vostres fotos de Corpus a Instagram amb el hashtag:

#corpussitges22

Fotografia més original
Corpus 2021

@martin0021kt

Millor fotografia
Corpus 2021

@jm_alegre

Dissabte 25 de juny al 8 de juliol
Inaugurem l'Exposició amb les
millors fotografies al Janio's Bar.

19h ----- Cap de la Vila nº3

Diumenge 26 de juny
Entrega de premis a la cloenda
del Corpus 2022 a la millor
fotografia i fotografia més original

19:30h ----- Jardins de la
Societat Recreativa El Retiro

Corpus 1922

Un cop més arriba Corpus, i amb ell la generositat de la natura que ens ofereix el seu immens esplendor. Mentre flaires i colors envaeixen l'espai de carrers i balcons, i l'estiu treu el nas amb les primeres calorades, l'embolcall d'esclat primaveral es converteix en un marc excels, en un contenidor màgic per una de les tradicions que, com cap, sap connectar generacions per tal de perpetuar-ne el ritual.

l és que la festivitat de Corpus a Sitges, esdevinguda durant anys un dels puntals del fenomen d'atracció de forasters -i estímul pels venedors de rodets de fotografia-, no deixa de tenir com és ben sabut un origen ben concret, el de l'exaltació de la consagració del cos de Crist. I per tal de fer-ho bé i dignificar el pas de l'Eucaristia en processó pels carrers de la vila calia netejar-los i decorar-los, inicialment amb flors, herbes i branques, per fer-los dignes del pas de la sagrada forma. I ja tenim el ritual original organitzat. Un fet molt "nostrat", la competència veïnal, esdevinguda en revulsiu anual encarregat d'augmentar el grau de perfecció i sentit estètic de les decoracions al carrer, s'encarregaria de la resta.

Això però, tampoc explicaria l'èxit del fenomen local, convertit ja en un ritus. Potser aquest arrelament a Sitges té més a veure amb altres aspectes com la perseverança, la continuïtat i la transmissió de valors, amb la que els sitgetans ha mantingut la festa al llarg del temps.

Corpus, en la seva vessant col·laborativa, va més enllà i aporta una connexió interessant entre tradicions traspassades de generació en generació i els qui les duen a terme. Té també un punt de retrobament amb amics i coneguts, el que ens aboca a un dels elements fonamentals en qualsevol marc festiu, el de la socialització. I encara darrerament, la incorporació de nous elements aporta un altre element, el de la integració. Poques manifestacions festives doncs tenen això; diferents generacions col·laborant en el mateix acte, socialitzant i integrant.

Com diuen els entesos, Corpus és la festa de les fetes. Més primitiva que les festivitats de caire patronal, esdevé una festa global, que aviat traspassa el seu significat religiós per convertir-se en una de les grans festes de la gent.

Tradicionalment Corpus era una festa de lluïment social. Un bon moment per veure i sobretot per ser vist. I en la que es reflexava l'ordre social perfectament estructurat.

L'ordenació protocol·lària, i amb ella les desfilades processionals (origen de les actuals a la resta de festivitats locals), ajudaven també a emfatitzar el sentiment de pertinença a un col·lectiu determinat -més i quan s'havia de tenir cura d'elements identificadors propis (com els penons)-.

Incorporat històricament a Sitges, sembla molt primerencament, des del cap i casal barceloní, el Corpus entrà a format part del calendari anual, esdevenint un referent que permet parlar en l'àmbit local "d'abans o després de Corpus", o d'un genèric "per Corpus".

Una festa doncs que amb un origen religiós s'envolta d'un element tan universal com és l'exaltació de la natura en el seu moment més esplendorós, per compondre una festivitat global i ara diríem inclusiva, i en la que es veuen incorporats elements folklòrics d'origen encara més arcaic.

Però la gran virtut del Corpus local és la d'haver-se mantingut en el temps, i alhora haver mantingut elements essencials ja perduts arreu. Al cap i a la fi com diu l'Eduard Tomàs, el Corpus sitgetà és la imatge del que havia estat a Catalunya el Corpus vuitcentista, amb el seguici folklòric encapçalat pels gegants, i en aquest cas amb un signe identificatiu especial, les catifes de flors.

Part d'això queda reflectit en les cinc fotografies que acompanyen aquest text, fetes totes elles l'any 1922, és a dir, aquest any fa exactament un segle.

Cinc fotografies pertanyents al fons Josep Matas Puig, dipositat a l'Arxiu Històric Municipal de Sitges, que ens permeten, juntament a les cròniques dels setmanaris locals, donar un cop d'ull al Corpus d'un segle enrere. Son imatges en les que podem veure detalls d'un Corpus i d'un Sitges ja llunyà. El pas de la processó per la Davallada amb el paviment rústec, la font a tocar

del Vall, els nens i les nenes en processó, els militars escortant l'eucaristia, la gent agenollant-se al pas del tàlem, la banda de música, el penó del Sagrat Cor, així com "l'ou com balla" al Cap de la Vila. Elements d'un Corpus lluït, com fou aquell de 1922.

Aquell any, malgrat no fer-se l'exposició de clavells per les habituals desavinences entre organitzadors i expositors, la celebració es va veure engrandida amb algunes novetats en la seva vessant més lúdica.

Poc abans de la sortida de la processó de la vigília fou col·locat al capdamunt de la font que hi havia al Cap de la Vila un espectacular brollador adornat amb les tradicionals cireres, i culminat amb un "ou com balla". La font, profusament ornamentada amb flors, havia estat costejada per l'escollit com a portant del penó de la Minerva aquell any, l'acablat industrial Ignasi Maria Canals Porta. Qui també es feu càrrec de fer venir una colla de nans que sortiren a la processó.

Aquell "ou com balla" es convertí en un reclam i tema de conversa entre vilatans. La sortida de la vigília es veié alterada però, per la pluja. Un xàfec remullà la vila fins ben entrada la matinada, fent témer per les celebracions al carrer.

Però dijous de Corpus va aparèixer un dia radiant (tal com diu la dita), i aviat al matí els gegants feren les delícies dels infants pels carrers de la vila. A les deu tingué lloc el solemne ofici amb la presència de les autoritats. I a la seva sortida, acompanyats pels gegants i la banda de música del Prado, tothom s'acostà fins al Cap de la Vila (plaça Marqués de Mont-roig en aquells dies) per tal de veure el magnífic "ou com balla", allí instal·lat. La banda interpretà, entre d'altres peces, la Santa Espina, que seria ballada per un grup d'entusiastes espontanis, com es pot veure en una de les fotografies. També s'interpretaren els Segadors, en el que era una exaltació patriòtica. En acabar, el senyor Canals i Porta convidà les autoritats a un vermut al Centre Nacionalista.

Ja a primera hora de la tarda la colla de nans recorrerien els carrers al so d'un flabiol i un tabal. I és aquella mateixa tarda quan els carrers son engalanats per tal que la processó sigui més lluïda. De la mateixa manera que ho foren multitud de balcons i finestres.

Acabades les completes cap a quarts de set, tingué lloc la sortida de la que seria una processó ben concorreguda. Obrien el seguici el grup de nans que havia costejat el pendonista senyor Canals, que juntament amb els gegants formaven el seguici popular. Els gonfanons obrien el seguici religiós, com encara ho fan avui dia. El seguien les banderes gremials, recuperades aquell any, la bandera del Centre Nacionalista de Catalunya (un fet que seria objecte de fortes crítiques), la Creu Parroquial, a la que seguien els nens de l'escola nacional amb el penó de Sant Isidre, els nens dels col·legis del Sagrat Cor, de Sant Josep i de Sant Joan amb els seus penons, i les nenes de les escoles nacionals, dels col·legis de nostra senyora del Pilar i de les mares Mercedàries.

Just darrera seguïen un joves portant atxes, el Penó del Sagrat Cor (portat aquell any per Salustià Martínez Mestre, acompanyat pels germans Ballester), la banda de música de mestre Tort, un altra grup de portants d'atxes format per més de dos-centes persones. Els seguia el penó de la Minerva portat per l'Ignasi Maria Canals i Porta, a qui acompanyaven el seu germà Antoni Canals i el seu cunyat Salvador Soler i Forment. Seguidament la banda de música del mestre Torrents, i finalment la Custodia sota tàlem, amb tot l'acompanyament eclesiàstic pertinent, i custodiat per un piquet d'honor de la guàrdia civil. Darrera el tàlem una comissió de l'il·lustríssim ajuntament. I tancaven la processó la bandera del Sometent, amb els seus membres més destacats, i un grup de senyores fent cants litúrgics.

Tot plegat representava un bon ventall de la societat local que surt al carrer per devoció, i per perpetuar una festivitat interioritzada.

Durant la processó, força lluïda i concorreguda, com hem vist, es feren fins a sis parades en altars situats a la porta de diferents cases. Després d'una entrada triomfal a l'església tenen lloc unes paraules d'agraïment per part de rector amb la tradicional benedicció i comiat. Al que seguí un "lunch" ofert per la parròquia a les autoritats, a la mateixa rectoria.

Només un fet feu enterbolir posteriorment les crítiques a aquella lluïda celebració. La significació política del fet de portar una bandera que alguns entengueren com de caire polític (la senyera del Centre Nacionalista). Un fet que generà comentaris contundents en contra, i fins i tot una protesta al bisbat. Una taca en la celebració d'aquell corpus, el de 1922, que malgrat això tothom va concloure fou molt lluïda.

Jordi Milà i Franco
Historiador i estudiós de les tradicions sitgetanes

EL PATI BLAU

Decoració i disseny realitzat pels Museus de Sitges
18 i 19 de Juny
C/ d'Àngel Vidal, s/n

RACÓ DE LA CALMA

Espai guarnit de flors i pintures per infants i els Museus de Sitges
19 de Juny
C/ de Fonollar

FUNDACIÓ AVE MARIA

Espai guarnit per persones amb discapacitat
19 de Juny
Av. d'Artur Carbonell, 11

BIBLIOTECA SANTIAGO RUSIÑOL

Exposició: "El Corpus a través del grafisme contemporani"
De l'1 al 30 de Juny De 10 a 14h de dimecres a dissabte i de 15:30 a 20h de dilluns a divendres
Plaça de l'Ajuntament, 13

PORT D'AIGUADOLÇ

18 i 19 de Juny Decoració floral per tot el recinte del port d'Aiguadolç

HOSPITAL SANT JOAN BAPTISTA

19 de Juny
C/ Cardenal Vidal i Barraquer

RESIDÈNCIA LES MAGNÒLIES

19 de Juny
Av. del Camí dels Capellans, 9

L'OU COM BALLA

Palau Maricel
Museus de Sitges
19 de Juny de 10 a 14h
Racó de la Calma

Espais Guarnits

Xocolatada i activitat infantil: Super Bubbles

Diumenge 19 de Juny

Acabades les catifes, hi ha xocolatada amb xurros per tots els infants que hagin participat en l'elaboració de les catifes. A càrrec de la Xurreria del Barri. També hi haurà l'activitat infantil Super Bubbles, crear bombolles de sabó gegants.

→ A partir de les 12.00 h
Hort de Can Falç

**DIMARTS
JUNY**

Presentació de la festa del Corpus 2022

Presentació del programa i el cartell de la festa, i dels principals protagonistes. Col·laboració del Centre d'Interpretació de la Malvasia (CIM).

→ 19.30 h

Mercat Vell. Plaça de l'Ajuntament

**DISSABTE
JUNY**

la Jornada de Corpus: "El bestiar i l'Ou com balla, elements de Corpus"

Amb dues conferències realitzades per dos estudiosos de la festa del Corpus com Carles Freixes i Nil Rider, descobrirem la relació dels elements del bestiar i el Corpus, i la història d'un element icònic com l'ou com balla.

Organitza: Comissió de Corpus i Grup d'Estudis Sitgetans.

→ 11.00 h

Sala d'actes del GES Espai Cultural
Pere Stämpfli Carrer d'en Bosc, 9

**DIVENDRES
JUNY**

Inauguració de l'Espai Festes

Presentació del nou espai on estarà guardada l'imatgeria festiva de Sitges, com els gegants, drac, àliga i cabeçuts.

→ 18.30 h

Al costat de l'Escorxador.
Carrer Joan Maragall, 36

El Pregó del Clavell

A càrrec de Lídia Gázquez, Pregonera del Corpus 2022.

→ 22.00 h

Jardins de la Societat Recreativa el Retiro

**DISSABTE
JUNY**

Obertura de la 82a Exposició Nacional de Clavells

→ 10.30 h

Jardins de la Societat Recreativa el Retiro

Taller infantil, pintem cossis pel balcó del Racó

Decorem el balcó del Racó de la Calma amb flors i pintures. Amb la col·laboració de Museus de Sitges.

→ 12.00 a 13:00 h

Racó de la Calma

Mostra floral gegantera

Vols veure com es fa el ram de la geganta? Per a infants de totes les edats.

→ 16.30 h

Floristeria Mirabent.
Carrer de Sant Francesc, 27

Sortida de les tres parelles de gegants de Sitges

Gegants de la Vila, Gegants Americanos i Gegants Moros.

Recorregut: Plaça de l'Ajuntament, Baluard, Fonollar, Baluard Vidal i Quadras, Barcelona, Santiago Rusiñol, Jesús, Cap de la Vila, Parellades, Sant Josep, Sant Gaudenci, Sant Francesc, Cap de la Vila, Major i Ajuntament.

→ 18.00 h

Inauguració de la 82a Exposició Nacional de Clavells

Inauguració de la 82a Exposició Nacional de Clavells, amb la presència de les autoritats que visitaran els clavells dels expositors. Els assistents seran convidats a un refrigeri ofert per l'Associació de Paradistes del Mercat Municipal.

→ 19.00 h

Jardins de la Societat Recreativa el Retiro

Missa vespertina de la vigília

Acabada la celebració, Benedicció amb el Santíssim.

→ 19.30 h

Parròquia de St. Bartomeu i Sta. Tecla

Flors, tradició i festa, visita guiada a les catifes i altres espais del Corpus

A càrrec d'AGIS Guies de Sitges. Després de la visita, possibilitat d'afegir-se a la confecció d'una catifa de flors.

→ 22.00 h

Sortida des de la porta dels jardins de la Societat Recreativa el Retiro pel carrer Àngel Vidal.

Inici pintada dels dissenys de les catifes als carrers de la vila i tallada dels clavells

Els artistes de cada catifa pinten el dibuix a terra. Alhora es tallen i preparen les flors per fer la catifa, la participació és oberta a tothom.

→ Des de les 22.00 h

DIUMENGE
JUNY

Confeccio de les catifes de flors en diversos carrers de la vila

Participació oberta a tothom

→ Des de la matinada fins al migdia

Xocolatada i activitat infantil: Super Bubbles

Acabades les catifes, hi ha xocolatada amb xurros per tots els infants que hagin participat en l'elaboració de les catifes. A càrrec de la Xurreria del Barri. També hi haurà l'activitat Super Bubbles, crear bombolles de sabó gegants.

→ A partir de les 12.00 h
Hort de Can Falç

Concert de Corpus

Sitges Canta!, la coral més internacional de Sitges, ofereix el seu concert de Copus. Faran un homenatge a William Carney, antic director.

→ 12.00 h
Jardins de la Societat Recreativa El Retiro

Solemnitat del cos i la sang de Crist (Corpus Christi)

Misses del dia de Corpus.

→ a les 9 i 11 del matí i a les 12 del migdia

En acabar les diferents celebracions benedicció amb el Santíssim.

Exhibició de l'Ou com Balla al Palau Maricel

Entrada lliure al Palau Maricel per veure ballar a l'ou al brollador

→10.00 a 14:00 h
Palau Maricel

Missa solemne concelebrada

→19:00 h
Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla

Processó amb el Santíssim Sagrament

Recorregut: Baluard, Mirador Miquel Utrillo, Racó de la Calma, Fonollar, Sant Joan, Davallada, Barcelona, Santiago Rusiñol, Jesús, Cap de la Vila, Parellades, Bonaire, Passeig de la Ribera, Sant Pau, Parellades, Cap de la Vila, Major, plaça de l'Ajuntament i Baluard.

Processó de Corpus ordre del seguici

Seguici Popular i Tradicional:

01. Gegants de la Vila
02. Escola de Grallers de Sitges
03. Gegants Americanos
04. Gegants Moros
05. Grallers Marcets de Sitges
06. El Drac
07. L'Àliga
08. La Moixiganga
09. Escola de Grallers de Sitges

Seguici Religios:

10. La Creu Parroquial
11. Infants de Primera Comunió
12. Penó del Sagrat Cor de Jesús
13. Feligresos
14. Pubilles i Hereus de les entitats i dels diferents barris de Sitges
15. Penó de la Confraria de la Minerva
16. Acòlits
17. Celebrant i Concelebrants

18. Tabernacle amb la Custòdia amb el Santíssim Sagrament sota Tàlem
19. Guàrdia Urbana de Gala
20. Relleus del Tabernacle i del Tàlem
21. Banda de música, Cobla Sitgetana

Ballada final i Refresc de Corpus

Finalitzada la processó, les 3 parelles de gegants acompanyaran les autoritats a l'Ajuntament per fer-hi la tradicional ballada final de les 3 parelles de gegants a la plaça. En acabar, l'Ajuntament de Sitges ofereix obert a tothom el tradicional "Refresc de Corpus".

DISSABTE
JUNY

Visita del jurat del Concurs de façanes, balcones i finestres

→11.00 h
Pels carrers del centre de Sitges el jurat acompanyat de la música de l'Apocadixie Cotton Pickers, visitarà les façanes, balcones i finestres per fer-ne la valoració.

Exposició del 6è concurs de fotografies del Corpus a Instagram

→ Inauguració a les 19.00 h
Janio's Bar, Cap de la Vila, 3

Dates exposició:
Del 25 de juny al 8 de juliol. Entrega de premis a l'acte oficial de Cloenda.

DIUMENGE
JUNY

Acte oficial de repartiment de premis i Cloenda del Corpus 2022

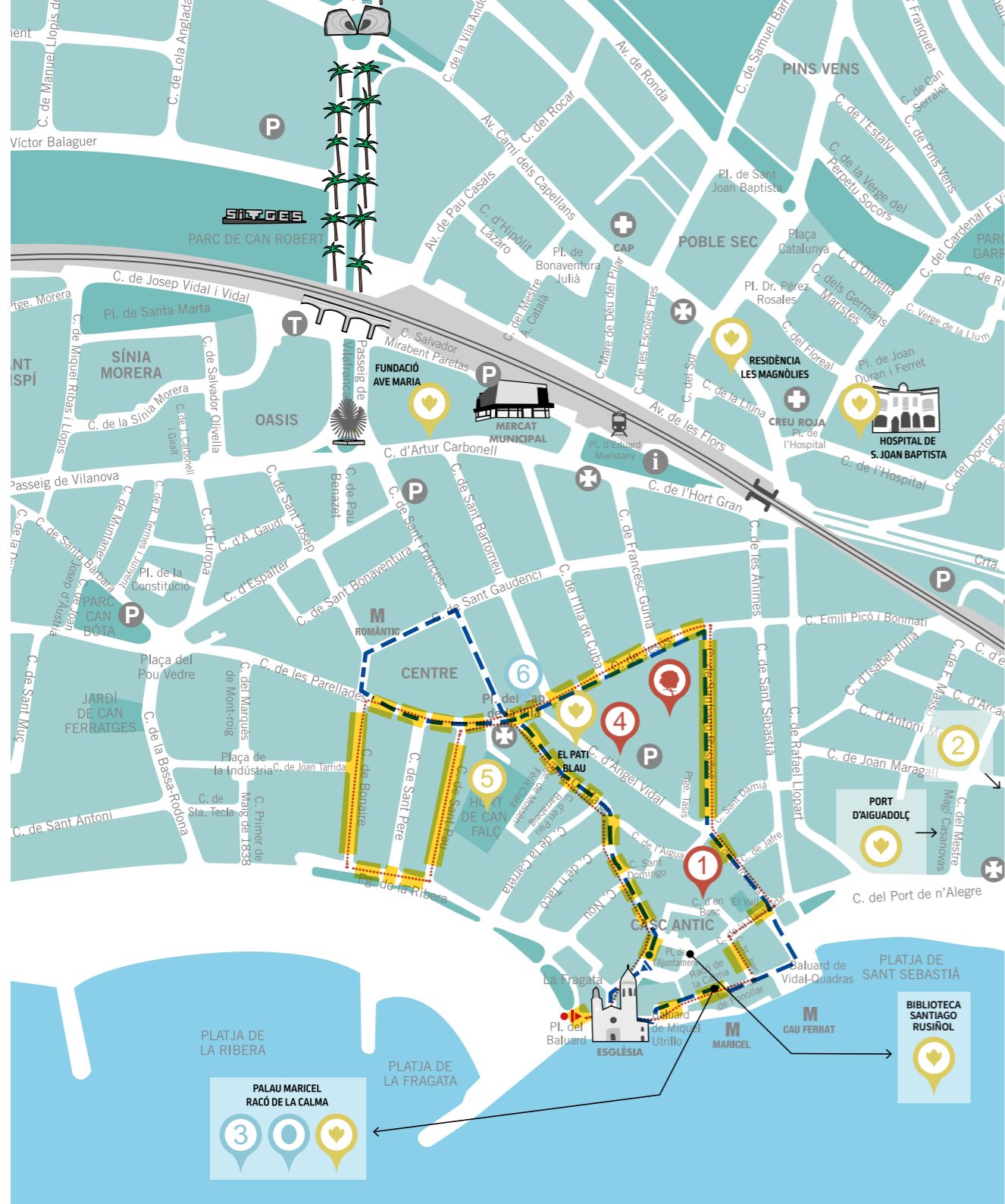
→ 19.30 h
Jardins de la Societat Recreativa el Retiro.

Acabat l'acte de la Cloenda, concentració al Santuari de Nostra Senyora del Vinyet, per fer la tradicional ofrena col·lectiva de clavells a la Verge.

El Trenet junt amb l'Apocadixie Cotton Pickers ens traslladarà al Vinyet.

Col·labora: Carrilets turístics

ACTIVITATS

- 1** **La Jornada de Corpus: "El bestiar i l'Ou com Balla, elements de Corpus"**
Sala d'actes del GES Espai Cultural Pere Stämpfli Carrer d'en Bosc, 9
→ Dissabte 11 de juny. 11 h a 14 h
- 2** **Inauguració de l'Espai Festes**
Al costat de l'Escorxador. Carrer Joan Maragall, 36
→ Divendres 17 de juny. 18:30 h
- 3** **Taller infantil, pintem cossis pel balcó del Racó**
Racó de la Calma
→ Dissabte 18 de juny. 12 h a 13 h
- 4** **Flors, tradició i festa, visita guiada a les catifes i altres espais del Corpus**
Porta dels jardins de la Societat Recreativa el Retiro pel carrer Àngel Vidal.
→ Dissabte 18 de juny. 22 h
- 5** **Xocolatada i activitat infantil: Super Bubbles**
Hort de Can Falç
→ Diumenge 19 de juny. A partir de les 12 h
- 6** **Exposició del 6è Concurs de fotografies del Corpus a Instagram**
Del 25 de juny al 8 de juliol.
→ Janio's Bar. Plaça del Cap de la Vila, 3.

PUNTS D'INTERÈS

- **L'ou com Balla**
Palau Maricel
- **Catifes**
Centre Vila, Casc Antic
- **Cercavila de Gegants**
Inici i final a l'Ajuntament.
- **Processó**
Inici i final al Baluard
- **Exposició Clavells**
Jardins de la Societat Recreativa El Retiro → Del 17 al 26 de juny
- **Espais Guarnits**
Centre Vila, Casc Antic, Poble Sec i Port d'Aiguadolç

82a Exposició Nacional de Clavells. Participants

- 01 - Imma i Ramon Ibañez Ribot
- 02 - Candi, Aina, Jan
- 03 - Joan Comas Ferré
- 04 - Maria Dolors Castellet
- 05 - Lluïsa Saltó - Carles Vidiella
- 06 - Maria Dolors Carbonell
- 07 - Sònia Mataix
- 08 - Ferran Vicente
- 09 - Mª Antonia Plana - Manel
- 10 - Jèssica Rubí Gonzalez
- 11 - Ignasi Rubí
- 12 - Laura Olivé Fornas
- 13 - Joan Josep Ortiz Oliver
- 14 - Ma Josep Cots Bertran
- 15 - Francesc Arbones
- 16 - Carles Arola Vera
- 17 - Jaume Llorens Moreno
- 18 - Josep M. Barberà
- 19 - Iris Martí
- 20 - Sonia Aguado Chao
- 21 - Manel Ganduxé Pujadas
- 22 - Lluís Chacón Miranda
- 23 - Joan Duran Carbonell
- 24 - Noies del Garraf
- 25 - Salvador Montaner Nebleza
- 26 - David Marín
- 27 - Tomás Lucas

- 28 - James Clifton BSB
- 29 - Adrian Martínez
- 30 - Hospital
- 31 - Escola Pia
- 32 - Escola Agnès
- 33 - Escola Esteve Barrachina
- 34 - Escola Miquel Utrillo

Jurat

Luis Rotili // Kizuma art Floral
Judith Mirabent // Floristeria Mirabent
Rosa Andreu // Participant històrica

Catifes de flors 2022. Participants per carrers

Creu Roja de Sitges Plaça del Baluard	CEIP Maria Ossó 3r Tram Carrer Parellades
Penya Barcelonista de Sitges Mirador Miquel Utrillo	Veïns del Carrer Bonaire Carrer Bonaire
Agrupació de Balls Populars de Sitges Racó de la Calma	Club de Mar de Sitges 1r Tram Passeig de la Ribera
Port de Sitges - Aiguadolç Carrer Sant Joan	Colors Sitges Link 2n Tram Passeig de la Ribera
Colla Jove de Castellars de Sitges Carrer Davallada	Comissió de Carnaval 3r Tram Passeig de la Ribera
Green Apple Carrer Barcelona	Veïns del C. Sant Pau - Richmond International School Carrer Sant Pau
Veïns del Carrer Santiago Rusiñol Carrer Santiago Rusiñol	Ariadna Font-Rosa Junyent 1r Tram Carrer Major
Escola Esteve Barrachina 5è Tram Carrer Jesús	Òmnium Garraf 2n Tram Carrer Major
Casino Prado Suburense 4t Tram Carrer Jesús	De Serps i Balcons 3r Tram Carrer Major
Miquel Marzal 3r Tram Carrer Jesús	Rosa Peris 4t Tram Carrer Major
Camil Roca 2n Tram Carrer Jesús	Amics del Carrer de l'Aigua 5è Tram Carrer Major
Víctor Cifuentes 1r Tram Carrer Jesús	Foment de Sitges 6è Tram Carrer Major
Colla del Drac de Sitges Cap de la Vila	IES Vinyet 7è Tram Carrer Major
Escola Pia de Sitges 1r Tram Carrer Parellades	Institut Joan Ramon Benaprès 8è Tram Carrer Major
CEIP Miquel Utrillo 2n Tram Carrer Parellades	CEIP Agnès de Sitges Plaça de l'Ajuntament

62è Concurs d'ornamentació floral de balcon, finestres i façanes. Participants

Ana Mª Jávega Giménez
C. Jesus, 51

Angi Mirabent
C. Illa de Cuba, 26, 1r

Antoni Flores Garcia
C. del Mestre Magí Casanovas, 24, 1r Porta 2

Antonia Arnedo Gonzalez
Urb. Levantina C. Mirador del Port, casa 7 bloc 3

Brandon Jones
C. Carreta, 35

Brandon Jones
C. Pau Barrabeig, 7

Carmen García Villena
C. Bassa Rodona

Carmen Orejas
C. Jesús, 26, 1r

Dolors López i Sonia Chaparro
C. Illa de Cuba, 19, 1r

Emilia Perez Jarana
C. Sant Gaudenci, 11

Esperança Almirall Pelegrí
C. Aigua, 19 (finestra)

Isabel Osete Rufete
C. Perpetuo Socorro, 30, Àtic

Javi Sap
C. Sant Damià, 2, 1r

John Lucas
C. Sant Gaudenci, 28

Juan Adame Verdu
C. Sant Honorat, 50, 2n, Porta 3

Laura Gómez Ill
C. Sinia Morerar, 3, 2n 4a

Liliana Bonas Asprea
C. Nou, 13, 1r 2a

Lourdes Carbonell
C. Jesús, 26

Manuela Gazquez Perez
C. Mosen Felix Clarà, 9

Maria Pujante Iglesias
Passeig de la Ribera, 55

Maria Jesús Pérez Ramírez
C. de l'Aigua, 1

Mia Muntané Peris
Pg. Vilanova, 3, 2n 1a
Ptge. Pau Benazet, 3r (balcons)

Miguel Vicente Vallespin
C. d'en Tacó, 7

Miriam Gavilan Guerra
C. Jesús, 29-31. 2n 2a

Núria Andreu Almirall
C. Àngel Guimerà, 10, 1r

Ramon Ribes Roig
C. Tacó, 4, 1r

Rosa Andreu
C. Sant Damià, 2, 1a

Sandra Payàs García
C. Major, 44, 1r 1a

Silvia Carbonell Montserrat
C. Francesc Gumà, 15

Teresa Faura
C. Francesc Gumà, 1, 1r 2a

Víctor Peña
C. Sant Bonaventura, 5

Jurat

Marcela Scheveloff // Presidenta. Membre de la Comissió
Javier Quintanilla // Interiorista. Membre de la Comissió
Joan Roca // Artista. Participant històric
Modesto Caballero // Pintor. Artista catifaire

La Jornada de Corpus

“EL BESTIARI POPULAR I L'OU COM BALLA, ELEMENTS DE CORPUS”

Dissabte 11 de juny a la seu del Grup d'Estudis Sitgetans, c/d'en Bosc, n° 9 (Espai Cultural Pere Stämpfli)

11h. Presentació de la Jornada i dels ponents.

Seguidament, inici de la ponència "L'ou com balla, un element identitari del Corpus" a càrrec de Nil Rider.

Nil Rider és historiador, dels de la més llarga edat mitjana, que diu ell. La seva recerca tendeix a rondar el fet comunitari: l'estudi i reflexió del ritual, de la litúrgia i de la festa, cosa que el fa investigar sobre coses en principi tan diverses com els elements del paisatge sonor, les consuetes i cerimonials o les representacions populars del Corpus.

12h. Pausa i refrigeri a les terrasses del GES.

12:30h. Ponència "La Festa del Corpus i la persistència del bestiar popular" a càrrec de Carles Freixes.

Carles Freixes és director del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Estudiós sobre la festa del Corpus, ha realitzat diverses conferències sobre la història de la celebració i enguany ha presentat, juntament amb el folclorista Jan Grau, el llibre "Gegants. Sis-cents anys de festa i tradició".

13:30h. Taula rodona i final d'acte.

Organitzat per:

Agraïments

- Aleth Font
- Àngel Merayo
- Angelina Salesas
- Anna Mª Garriga
- Associació de Paradistes del Mercat Municipal de Sitges
- Brigada municipal de Sitges
- Carrilets Turístics
- Centre d'Interpretació de la Malvasia de Sitges
- Colla del Drac de Sitges
- Dolors López
- Grup d'Estudis Sitgetans
- Jaume Llorens
- Joan Comas Castellet
- Joan Comas Ferré
- Joan Josep Ortiz
- Joan Olivella
- Joan Yll
- Jordi Castanyeda
- Jordi Milà
- Judit Martí
- Judit Miró
- L'Eco de Sitges
- Lúdia Gázquez
- Luis Rotili
- Marta Ferret
- Marta Hernando
- Mercè Munné
- Merceria Requena
- Montse Curtiada
- Museus de Sitges
- Oriol Julià
- Omega dB
- Pubilles i hereus de Sitges - Ràdio Maricel
- Rosa Andreu
- Societat Recreativa El Retiro
- Vicenç Morando
- Vinyet Casolivé
- VisitSitges

Crèdits

Ho organitza:

Comissió de Corpus
Ajuntament de Sitges

Imatge del Corpus:

Joan Olivella

Disseny i maquetació:

Gaplogic
Albert Verdú Llinares

Fotografies:

Joan Olivella
Marga Domingo
VisitSitges

Impressió

Editorial MIC

Comissió de Corpus:

President: Eduard Tomás
Vocals: Laura Arbonés, Lluís Chacón,
Marga Domingo, Laura Gómez, Javier
Quintanilla, Sònia Romà, Anna Sànchez,
Marcela A. Scheveloff

